

KULTURGARANTI ÅRSKURS 3

Hogslaby-järnåldersbyn – informationsmaterial

Hogslaby är kommunens järnåldersby där vi sedan 80-talet bedriver kulturpedagogisk verksamhet, främst riktat till barn och unga. Hogslaby järnåldersby erbjuder alla Botkyrkas tredjeklassare en kostnadsfri introduktion samt en heldag i järnåldern. Det innebär att ni boka två besök för varje klass.

Under introduktionen får eleverna en inblick i forntiden och traktens förhistoria. När de sedan kommer tillbaka för lägerskolan får de själva prova på forntida hantverk, laga järnåldersmat över öppen eld samt ge sig ut på en vandring genom det förhistoriska landskapet, där de får lösa olika uppdrag. I denna mapp finner ni all praktisk information som ni behöver inför besöken i Hogslaby. Vi har två olika typer av besök – introduktion och lägerskola.

1. En del av materialet vänder sig direkt till er lärare med tider, kartor, matbeställningar m.m.
2. Andra sidor är det meningen att ni ska kopiera upp och skicka ut till alla målsmän inför besöket.

Obs! Fr.o.m. m 2015 har vi ändrat så att endast 2 vuxna från skolan behöver följa med på introduktionen och lägerskolan.

Introduktion – besök under en halv dag

Samling utanför Röda huset kl. 08.30 eller 12.00

Introduktionen är tänkt som en start för klassens arbete kring forntiden. Pedagogerna på Hogslaby försöker sätta in järnåldern och forntiden i ett sammanhang. Vi förklarar vad arkeologi är och hur en arkeolog arbetar, tittar på fynd från trakten och funderar kring vad som finns kvar från forntiden idag. Vi varvar teoretiska och praktiska moment under besöket. Efter detta går klassen tillsammans med pedagogerna och tittar på utvalda fornlämningar i närmiljön.

Boka introduktionen i samband med att ni bokar lägerskolan.

Praktisk information om introduktionen

- Till introduktionsbesöket behövs endast så många vuxna att ni kan ta er till och från Hogslaby.
- Om klassen har med sig matsäck kan den ätas i Hågelbyparken före eller efter besöket. Där finns det även toaletter.
- Fukt kan vara bra att ta med.
- Eleverna behöver kläder efter väder då vi kommer gå ut på en vandring.
- Besöket beräknas ta ca 2,5 timmar.

Lägerskola i Hogslaby

09.00-15.30

För er som har varit hos oss förut har vi under våren 2015 ändrat dagen i byn så att alla barn gör alla aktiviteter och vi också har lagt till en uppdragsvandring. Det största för er är att endast två personer från skolan behövs under lägerskoledagen

Klassen tar sig tillbaka till järnåldern för att under en oförglömlig dag få uppleva hur livet kan ha sett ut då. Iförda tidsenliga kläder får de prova på olika forntida tekniker såsom smide och matlagning på järnåldersvis. Med hjälp av två forntidspedagoger lär sig klassen på ett praktiskt och spännande sätt mer om järnåldern och människorna som levde då.

Dagens aktiviteter sker dels i byn där halva klassen arbetar med hantverk i två grupper; den andra halvan följer med en av era pedagoger från skolan på en spännande vandring där de genom att fullfölja olika kluriga uppdrag.

Efter lunch byter klassen aktiviteter, så att alla elever både arbetar i byn och gör uppdragsvandringen.

Dagen i Hogslaby

Vi börjar klockan 09.00 då vi möts vid Röda Huset och klassen tar på sig järnålderskläder över sina egna. Sedan fortsätter vi ner i byn och tar den spännande tidsresan tillbaka till järnåldern. Halva klassen börjar med arbetet i byn med prova arbetet i smedjan samt kokhuset, där barnen intensivt får arbeta med respektive material. Efter ca 45 minuter byter de två grupperna i byn plats, så alla får prova på både att laga mat och smida i järn. Allt praktiskt arbete sker i två grupper ledda av två forntidspedagoger som visar och går igenom alla moment.

Den andra halvan av klassen ger sig ut på uppdrag tillsammans med en pedagog från skolan. Du som lärare/pedagog kommer få en instruktionsbok som endast du som pedagogen kommer att få läsa ur. Med hjälp av boken och kartan kommer gruppen att lösa uppdragsvandringens olika monument. Allt som du behöver veta om vandringen står i boken. Vandringen kommer att ta 1½-2 timmar, så se till att barnen är klädda efter vädret.

När alla är tillbaka och maten är klar tar vi paus och äter utsökt järnåldersmat. Efter disk och lite lek byter grupperna aktivitet så att de som började med vandringen arbetar i byn och tvärtom. Dagen avslutas sedan med ett mellanmål varefter vi förhoppningsvis kan ta tidsresan tillbaka till vår egen tid. Vi satsar på att vara färdiga runt 15.30, men kom ihåg att alla ska hjälpas åt att städa byn innan vi kan sluta.

Förberedelser för skolan

- Dela på förhand in klassen i fyra jämt fördelade grupper.
- Beställ mat från skolköket. Hogslaby står för alla torrvaror men färskvaror tar ni själva med er från skolan (se bifogad matlista)
- Beställ eventuell specialkost på grund av allergi (Vi lagar och äter maten tillsammans, alltså behövs ingen medhavd matsäck för varken barn eller vuxna).
- Se till att barnen tar med oömma kläder efter väder då det ofta blir både smutsigt och blött.
- Se till att ni har två pedagoger från skolan som följer med under hela dagen.

Vägbeskrivning

Med buss: Tag buss nummer 707, 708, 737 eller 738 som går mellan Tumba station och Alby till busshållplats Hågelby. Följ muren på utsidan åt höger och ta vänster vid runstenen (markerad på kartan).

Gå sedan rakt fram till Röda Huset.

Med bil: Kommer du körande längs E4/E20 söder eller norrifrån tar du av vid avfarten mot Tumba, väg 258, Hågelbyleden. Kommer du via Huddinge på väg 226 följ E4-skyllningen från Tumba längs Hågelbyleden, sväng in åt vänster vid Hågelby. Kör rakt fram förbi de gula byggnaderna fram till Hogslabyskylten. Parkera på lilla parkeringen höger om skylten (kör inte in på vägen mot Skrävsta).

Kopiera och skicka ut till alla målsmän

Information till alla målsmän om klassens kommande besök till järnåldersbyn Hogslaby.

Ditt barn ska åka på lägerskola till Hogslaby. Här bedriver vi sedan 80-talet en järnåldersverksamhet där eleverna får prova olika forntida tekniker samt lära sig hur livet kan ha sett sig för drygt 1000 år sedan. Den uppbyggda miljön är mycket förenklad men ger en idé om hur en gård kan ha sett ut.

Eleverna kommer att få testa olika forntida hantverk samt uppleva järnålder med alla sina sinnen. Under dagen tillagar barnen själva både lunch och mellanmål så ingen matsäck behövs.

Utrustningslista till lägerskola i Hogslaby

Kläder efter väderlek men detta kan vara bra att tänka på:

- Varma oömma kläder, gärna i naturmaterial
- Sockor, vantar, mössa
- Stövlar
- Regnkläder
- Keps för soliga dagar
- Solkräm

Matbeställning

Antal elever..... Antal vuxna.....(inkl. 2 handledare)

1-dags lägerskola..... Datum.....

Ca: mängd (beräknat till 35 pers.)

1 kg Rödbetor

1 stor Vitlök

5 st. Palsternackor

2 kg Morötter

3-4 st. Gul lök

1 medelstor Vitkål

1 medelstor Kålrot

Ca 30-40 Äpplen

4 liter Mjök

Pålugg, helst rökt kött/korv

Ost, skivad

Äppeljuice (koncentrerad, till 5 liter färdigblandad)

2x400gr Smör eller bordsmargarin

1 liter laktosfri Vispgrädde

Obs: ta med 4 kökshanddukar